

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adatkak vissza.
Hirdetések árszabály szerint.

Magyar párt.

Kergetik egymást a hírek. Fuzió készül. Tanakodik a függetlenségi párt, az alkotmánypárt, a néppárt, aggódva lesik a híreket a nemzetiségiek, a szociáldemokraták, Kristóffyék s vaklarmát harangoznak a bécsi lapok.

Az a fuzió ezuttal csakugyan valami jó lesz; nagyon sok ellenségünk fél tőle látatlanban.

Megindulnak az izgatások is. A függetlenségi mezey hadait a régi veres posztóval nogatják: csak nem fogtok együttműködni klerikálisokkal? Az alkotmánypártba is becsempészik a kesergéseket: vigyázzatok, a ti válogatott csapatotokat egyszerűen elnyeli és végzetes utakra ragadja a függetlenségi párt meggondatlan fiatal-sága! A Zoltánokból maradt még a pártban elég! A néppártot pedig a benedekjánosok Szent Istvánt gyalázó káromlásaival igyekeznek elszigetelni. Es bizony nagyon féltő, hogy a fuzió nem lesz olyan nagy arányu, a minőnek szeretnék.

Nem késik a vigasz sem: az új párt kisebb lesz számra a koalíciónál, de erősebbek, szilárdabbak lesznek a keretek!

Van igazság itt is, ott is: de csak féligazság. Az egész igazság ott van, hogy mindenféle fuzionált koalíció kevés.

A fuziót magyarul talán megalkuvásnak lehetne nevezni a politikában. Megalkuvás, amelynél egyik is lemond valamiről, másik is enged valamit, csak hogy együtt haladhassanak. Szívében azonban mindenik azt mérlegeli, mennyiről mondott le, mit kapott cserébe — és többé-kevésbé elégedetlen.

Nem ilyen megalkuvásra van nekünk szükségünk a jövő küzdelmeivel szemben! Sokkal nagyobb és nehezebb megpróbáltatások várnak ránk, hogysen most azon okoskodjunk: mikor legyen önálló a bank, mikor állítsuk fel a vámsorompót a Lajta mellett? Mindezek a kérdések önmagunktól megérnek s idővel eljön megoldásuk kényszerítés nélkül.

Minden aprólékosságtól eltekintve, egy erős, egészséges, hatalmas „magyar pártra” van égető szükségünk; amely párt ne tekintsen mást, mint a magyar nemzet érdekét. Programjába tartozzék minden, ami a magyarság jelenét és jövőjét biztosítja;

és hadat üzenjen mindennek, ami ellensége a magyar nemzeti eszmének.

Mindent a magyarságért!

Három szó, de benne van egy tökéletes, gazdag programm.

Ussük fel 1867. óta alkotott törvényeinket: tele vannak keretekkel, a melyeket egy tespedt korszak meg sem kísérelt alkotásokkal kitölteni. Az Ausztriával való teljes paritás, a magyar állameszme feltétlen kidomborítása a Dráván túl, a magyar nyelv megcsendülése a haza minden fiának ajakán; mindehhez megvannak a keretek a törvényekben, csak férfias elhatározás kellene, hogy tartalommal töltsük meg őket. Egy párt, a mely a magyarság eszméjét tartja örökké szem előtt, mindennap találhat módot, hogy csak egy lépést is tegyen előre. Fékmentartott horvátokkal, magunkhoz fűzött többi nemzetiségeinkkel Ausztriával egyenjogu helyzetben a magyar állam olyan szilárd alapot nyerhet, aminővel Mátyás óta nem birt. Es ezt megvalósíthatja egy párt, mely minden alkalmat felhasználja a magyarságért, de nem köti meg kezét-lábát előre kicirkalmazott paktumokkal.

Azután nézzünk körül a házunk tájékán. A szociális törvényhozásnak beláthatatlan távlatába vész a tekintet. Régi liberális törvényeink elrongyolód-tak, könyökünk-térdünk kiri belőle. Foltogatjuk novellával, rendelettel; folt hátán folt, kiszakadozik a varrás mellett az is mihamar. Gyökeres törvényhozási akcióval kell segítségére menni a magyarságnak, megmenteni a kivándorlástól, a hazug szélhámosoktól, a nemzetiségi terjeszkedéstől, a házi uzsorásoktól. Mindent megtenni, ami előre viszi a magyarságot!

Ki tudná ma mindezt előre kotára szedni, memorandumba szorítani? Akkora ez a program, mint Magyarországnak; el kell hatolnia minden völgybe, ahol erősítésre szorul a magyarság. Befüdni nem lehet egy papirlappal, de magába ölelheti egy program egy szóval: a „magyarságért!” Es megvalósíthatja egy párt, mely nem akar más lenni, csak kizárólag magyar párt.

Dr. Krüger Aladár.

Ne járjunk olyan söracsarnokokba, vendéglőkbe és kávé-

házakba, hol a .: nem találju
BÁCSKAI NAPLÓT

Eszrevételek az ipartörvény tervezetre.

Irta: Németh Simon, ipartestületi jegyző.

(Folytatás.)

A 257. §-ból törölnönek véljük az inasi és cselédi minőségre vonatkozó részt, mert az bonyodalmakra adhat alkalmat. Az iparos-tanulók fogalma ugy sem azonosítható az iparban a kifutó fogalmával és legföllebb a kereskedőkre nyerhetne alkalmaztatást. Ha a kereskedők szempontjából volna szükséges ilyen intézkedés, akkor ez elkülönítendő az iparosokra vonatkozó intézkedésektől.

A 259. §-aa nézve ugyanaz a véleményünk, mint a nyíregyházi tanonciskola felügyelőbizottságának, hogy tudniillik a 14-ik év betöltése legyen a fő követelmény. Iskolai képzettség tekintetében pedig a hat elemi iskola elvégzése követeltessek. Ha egészséges, erős és képzett iparos nemzetséget akarunk a jövőnek biztosítani, akkor ezektől a követelményektől a törvénynek eltérnie nem szabad.

A 260. §-ra nézve ugyanaz a véleményünk, mint a nyíregyházi tanonciskola felügyelőbizottságának, hogy tudniillik a 14-ik év betöltése legyen a fő követelmény. Iskolai képzettség tekintetében pedig a 6 elemi iskola elvégzése követeltessek. Ha egészséges, erős és képzett iparos nemzetséget akarunk a jövőnek biztosítani, akkor ezektől a követelményektől a törvénynek eltérnie nem szabad.

A 262. §-ból az ötödik pont törölnö, mivel ellentétben állana a XX. és XXI. fejezetekkel és így a mostani 6., 7. és 8. pontok helyébe 5., 6. és 7. teendő.

A 264. §. a 260 §-ra tett észrevételek alapján törölnö.

A 265 §-ban a módosíthatják szó után még be szurandó volna: „ezen módosítás azonban nem terjedhet ki a tanviszony olyan megrövidítésére, amely a jelen törvényhatározmányával ellentétben állana.”

A 269 §. összhangzásba hozandó a 274 §-al; mert a kettő között ellenmondó látszik fennforogni.

A 275. §. magában véve még nem volna valami nagyon veszedelmes, ha a munkaadó kötelességeinek teljesítése mindenkor igazságos bírálattal volna biztosítható. Erre nézve azonban a törvény egyetlen intézkedése sem nyújt kellő biztosítékot. Ezen § temérdek kötelességet ró a munkaadóra és 400 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújta azt, aki az 1-8 pontok alatt felsorolt kötelességek ellen vét. A munkaadó tartozik a tanuló egészségre ügyelni, öt rendre szoktatni, erkölcsileg üdvös irányban nevelni, vallásosságra, hazafiságra tanítani stb. és ha mindezeket nem teszi, akkor kihágást követ el és 400 koronáig terjedhető bírsággal büntetendő. Hát az abszurdum az iparostól büntetés terhe mellett azt követelni, hogy a papi meg a tanítói teendőket is végezze és még nagyobb abszurdum a tanonenál megállapítani, hogy a mestere követett-e vele szemben ezen pontok egy némelyik ellen mulasztást. A zsidó iparostól hogyan lehet azt kívánni, hogy tanoncát a katolikus dogmákra oktassa és abban a valóságban nevelje, vagy pedig megfordítva, ho-

Az hadd szedje össze a gójok pénzét csalással. Ez ellen még az ugynevezett intelligens keresztények sincs szava. Ezek is csak a keresztények ellen mernek kiabálni. A zsidó csodarabbi intelligenciáját ezek is bámulják.

Keresztények. Ha másból nem, a csoda rabbi szabadkai működésével szemben tanúsított magaviseletükből is megítélhetik, mennyire nem tud a zsidó zsidót elítélni, bárminő ostoba módon szedje is ez ki mások zsebéből a pénzt, s mennyire nem tud a keresztény magyar társadalomhoz asszimilálódni.

Reméljük azonban, hogy a csodarabbi szabadkai működésének befelegzik, mert ellene kihágás miatt a rendőrhatalóságnál megteszik a följelentést.

A följelentés a kihágási büntetőtörvénykönyv 79. §-án alapszik, amely szerint, aki varázslással, szellemek idézésével, jóslásokkal, kártyavetéssel, álomfejtésekkel, ráolvasással és mások rászédésére számított hasonló szemfényvesztésekkel üzletszerűleg foglalkozik, kihágást és pedig hivatalból is üldözendő kihágást követ el.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik előfizetési díjalkkal hátralékban vannak, hogy azt megküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek föl !!

H I R E K.

Tájékoztató.

Szeptember 27. A szabadkai kath. Legényegylet szüreti mulatsága.

Országos vásár Szabadkán szeptember hó 6., 7. és 8-dikán.

Az adókvető bizottság tárgyalása. A szabadkai adókvető bizottság szeptember 7-én a marhakereskedők, molnárok, mérnökök, mészárosok és mézesbábosok;

szeptember 9-én a nyelvmesterek, osztrékok, optikusok, óráskok kereseti adóját fogja tárgyalni.

Számonkérőszék. Bezeredy István főispán elnöksége alatt e hó 12-én kezdi meg a számonkérőszék a szabadkai városi hivatalok felülvizsgálását.

A daleyegyesület első összejövetele. A daleyegyesület szeptember hó 9-én, délután hat órakor gyűlt egybe a szabadsági idő után először. Ezen alkalommal választmányi ülés is lesz. Az elnökség úgy a működő, mint a választmányi tagokat meghívja a a fent jelzett időre ez uton is.

Az adóösszeírás. Az idén a pénzügyigazgatóság nagyon siet az adóösszeírással. Már most leirt a tanácsra, hogy még az esős idők beállta előtt kezdje meg az összeírását. Nem szabad többet annak a késedelmezésnek beállni, mint az előző években, mikor a városi költségvetést nem bírták idejében összeállítani, mert az adóösszeírás, amely a pótdadó kivetésének alapját képezi, nem volt készen.

A tűzoltóparancsnok szabadságon. Milassin Andor, hivatásos tűzoltó parancsnok holnap kezdi meg négyheti szabadságát. Szabadsági ideje alatt Petonszky Ferenc helyettesíti.

Katholikus népszövetség Kerényen. Kerényen nagyszabású katolikus népszövetségi gyűlést tartottak. A gyűlés tárgyát a német katolikusok nagygyűléséről, szervezettségéről és képzettségéről tartott nagyhatású beszédek képezték.

Az adai Tisza-híd ügyében Kádár Jenő és társa adai lakosok kérelmére Vojnits István vármegyei alispán, f. hó 17-re tüzte ki a helyrajzi szemlét és engedélyezési tárgyalását. E vállalkozók ugyanis, műszaki tervekkel ellátott ajánlatot adtak be egy, Ada és Padé között létesítendő,

közhasználatra szánt pontonokon nyugva hajóhid építésére. Minthogy az adaiak támogatják a vállalkozók kérvényét, illetőleg ajánlották, az alispán elrendelte a helyszíni tárgyalást, s meg hívta arra Torontál vármegye alispánját, a m. kir. vasuti és hajózási főfelügyelőséget, az érdekelt szomszédos községeket és végül Kádár Jenő és társa adai lakosokat, mint folyamodókat. Az adaiak nagy kíváncsisággal várják a tárgyalás eredményét, mert sokat remélnek hajóhidjuktól iparuk és kereskedelmük fellendülése tekintetében.

Adományok a szt. Erzsébet szoborra. Pertiés Agnes gyűjtött az 51. számú iven. Leudvai Mária 10 K., Pertiés János 4 K., Pertiés Ferenc, Szekenderovics Ferenc, Sztipics Mariska, Péics Antónia, Kuluncsics Róza 2—2 K., Jurics Máté, N. N., Pertiés Márta, Szekenderovics Róza, Vukov Lorka 1—1 K., Kuluncsics Klára gyűjtött a 81. számú iven. Kuluncsics Klára, Tumbász Mária 1—1 K., Basics p. Katalin, Pertiés Agnes 40—40 fill., Pánics Anasztázia, Kuluncsics Márk 30—30 fill., Kecenovics Katalin, Mátics Mária, Sztipics Pál, Rudics Katalin, Vukovics Béla, Szedlák Mária, Macskovics Katalin, Vidákovics Béla 20—20 fill., Juricsák Mária gyűjtött 59. számú iven. Budanovics Ferenc 50 fill., Szendi Katalin 30 fill., J. M. 30 fill., Pertiés Mariska 20, N. N. 10 fill.

A szabadkai kath. Legényegyesület saját pénztára javára 1908. évi szeptember hó 27-én, vasárnap IV., Rákóczi-utca 20. sz. kerthelyiségében, kedvezőtlen idő esetén a díszteremben konfetti, szerpentin és nemzetközi világpostával egybekötött nagy szüreti mulatságot rendez. Belépődíj 1 kor. este a pénztárnál 1 K 20 fill. Jegyek előre válthatók az egyesület helyiségében és az egyesületi tagoknál. Felülfizetések vagy szőlő és egyéb gyümölcs köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Csőszők: Széchenyi István, Nagy Varjas Kálmán, Szilfka Antal, Szendi Oszkár, Kiss László. Csőszeleányok: Kiss Juliska, Csajkás Mariska, Szücs Teruska, Vörös Irma, Kovácsics Lórika. Öreg bíró: Takács Simon, Kisbíró: Koritkó Róbert. Jegyző: Kovács László. Börtönőrök: Krix István, Károlyi Odön. Postás: Baics Lázár. Postásnő: Kovács Piroška.

Régészeti kutatások Csókán. Augusztus 13-ika óta nevezetes régészeti ásatások vannak folyamatban Csóka határában. A Délmagyarországi Történelmi és Régészeti Múzeum Társulat ásatja fel a vidék körében is régóta hírneves Hremenyák nevű őskori hulladékdombot, mely évezredek előtt szigetként emelkedett ki a szőke Tisza medrében s majd későbbben ártérben. A munkálatokat vezető Arosz Endre archaeologus szorgalmasan tárja fel nagyszámu munkáival az ősrégi idők óta lakott dombnak különféle rétegeit s a bennük talált érdekes ősemberi leleteket, melyeknek megtekintésére nemcsak a község lakói, hanem Zenta városból is sokan rándulnak ki. Érdeklődéssel nézegetik a földből napvilágra jött bölényszarvakat, szarvasagancsokat, kő- és csonteszközöket, meg ősi tetemeiket, melyekkel ugyszólván telítve van a Hremenyák őskori telepe. A domb neve különben „Tüzkövest” jelent, az ott bőven előforduló tűzködarabok után, melyekből az ősember nyilgyeit és késeit készítette. A domb ugyanis a kőkori nép tanyája volt s innen maradtak fenn a tüzköpengék s más csiszolt kőszerszámok.

Hűvös időjárás. Néhány nap óta nagyon meleg időjárás volt, mint a legmelegebb kánikulában. Tegnapelőtt este óta azonban az idő megváltozott és ma már felöltő is ráfér az emberekre. Ez a hűvös idő jókor jött, mert ha a meleg időjárás tovább tart, ártalmas lett volna a remekül mutató szőlőtermésre. A meteorológiai intézet változatos időt és sok felé zivatart jósol.

Díjnyertes termelő. Országos őszi barack kiállítás volt augusztus hó 18-tól 25-éig Budapesten, amelyen Bácsföldvárról Szűszner Ferenc tanító is részt vett barackjaival. A kiállító termelőnek fajbarackjai szabályos fejlődésökkel, pompás színükkel

és zamatukkal tündek ki. A nagy tömegű kiállítók között Szűszner Ferenc a harmadik díjat nyerte el.

Mentőink mult havi működése. A mentő osztály a mult hóban igénybe vétetett a következő eseteknél u. m.: Sebzés, sérülés 63 eset, belső bajok 2 eset, betegeknek kórházba való szállítása 20 eset, elmebeteg szállítás 2, tüzhöz kivonulás 5, hullaszállítás 3, összesen 95 esetben. A folyó évben 780 esetben, a mentő osztály fennállása (1896. szeptember 12.) óta a mai napig összesen 9806 esetben működtek.

Az idei tengeritermés. A földművelésügyi minisztérium által kiadott termésjelentés adatai szerint augusztus 31-ike óta az időjárás a takarmánynövényekre s a repce fejlődésére kedvező volt. A tengeri is elég jól fejlődik s szépen érik. Az egész országban 4.174.173 katasztrális hold terület van bevetve tengerivel s az átlagos termés holdanként 9-32 mm. s így az egész termés 38-91 millió mm-ra tehető. A mult évben 39-53 millió métermázsa termett. A burgonyára jó hatással volt a csapadék. Összesen 1.014.385 katasztrális hold kiterjedésű területen termelnek burgonyát s holdanként 35-71 métermázsa várható, ami 36-22 millió métermázsa burgonyatermést ad. A mult évben 48-99 millió métermázsa termett.

Elveszett egy keresztnevelő egy-szerű (érték nélküli) olvasó a Jókay-utcában a vasutig vagy a Bathány-utcában: a megtaláló, ha VII. kör Fűzfás-utca 34 sz. alatt beadja, egy korona jutalomban részesül.

Öngyilkosság a kórházban. Balla Sándor pacséri illetőségű szembeteget a szabadkai kórház szembeteg osztályán ápolták. A szerencsétlen beteg az éjszaka a törülközőkendővel felakasztotta magát. Tettének oka, amint többször emlegette, az volt, hogy betegsége miatt, mely az egész nyár folyamán tartott, a télire nem bírta az életfenn-tartáshoz szükséges dolgokat megkeresni.

Rablótámadás fényes nappal. Zomborból jelentik: Bihari Antal, a zombori takarékpénztár volt szolgálja fényes nappal délután két órakor a Kerényi-uton Bacsó Mihályné gyulafalvi lakost megtámadta és a kezében levő konyhakéssel fenyegetvén, ha pénzt nem ad neki, rögtön leszurja. A megremült asszony rögtön támadójának adta a nála levő összekapargatott 25 forintját, mire a zsákmányával a kukoricás közt eltűnt. Az asszony följelentésére Bátorit a rendőrség elfogta és az ügyesszég börtönébe kísérte.

Tulajdonos nélküli lopott csizma. Pleszkán Ferenc ma a városban egy pár új csizmát árult. A rendőrségnek feltűnt az épen nem csizmadia kinézésű csizmaárúsító és kérdőre vonta a csizma eredetét illetőleg. Pleszkán csak annyit vallott be, hogy a csizmákat a Paliás partján találta, de hogy kinek a tulajdonát képezik, afelől felvilágosítást adni nem bírt.

Elgázolta a kocsi. Egy hatvanöt-éves géplakatost gázolt el ma a gyorsan vágató kocsi, mindkét lábán súlyos sérüléseket ejtve. A rendőrségnek illenék már az esztelenül, különösen az utcatorlatoknál esztelenül hajtó kocsisokat megbírságotolni úgy, hogy elmenjen a kedvük a gyorshajástól.

Munkások szerencsétlensége. Két munkást ért ma nemes foglalkozása közben a szerencsétlenség. Az egyik Bálint Ferenc tizenhétéves kovácssegéd, kinek bal kezépujját a furógép roncsolta össze. A másik Glück Ferenc tizenhétéves asztalossegéd, kinek a jobb mutatóujját hasította föl egészen a csontig a reszelő. Mindkét munkást a mentők a Mária-Valéria közokórházba szállították.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hívatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amikor HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevásárlásukat eszközlik. :-:

gyan tudja a katolikus mester, a zsidó tanoncot az 5 ritusaira oktatni, mikor azokat 5 maga sem ismeri. Hát azért aztán csakugyan érdem szerint kijárhat a 400 korona büntetés, ha valaki mester létére nem ismeri az összes vallások ritusait és ceremóniáit. Ilyen kihágások napirenden lesznek; csak azt nem tudjuk, hogy honnan kerülnek majd elő a 400 koronák, ha majd ehhez hasonló törvényes intézkedésekkel agyonnyomorgatják az iparosokat. Ezt a hajszálon függő Damokles kardot le kell akasztani, mert még megtalálnák látni azok, akik ezzel a 5-al valami nagyon jót akarnak elkövetni.

A 276. §. esakhogy még arra nem kötelezi a mestert, hogy kézenfogva vezesse tanulóit a tanonciskolába. De meg kell neki ezt is tenni, mert ezért a mulasztásért szintén 400 korona pályadíj van a fejére kitűzve.

A 277. §. első bekezdése a 260. §-ra tett megjegyzéseink következménye alapján törölendő.

A 299. §. szerint a tanuló bizottság egy elnökből egy munkaadóból és egy segédéből áll, kiket az illetékes önkormányzati szervezet időről-időre saját kebeléből választ; de hogy miként ejtetik meg ez a választás és a mesterekből vagy segédekből lesz-e az elnök megválasztva, arról mit sem szól ezen §. Csak nem akar a törvény kanapéharcra alkalmat adni a mesterek és munkások önkormányzati szerveinek? Nézetünk szerint — ha már ígéretet tett a kormány a jelenlegi munkás szervezeteknek, hogy bizonyos jogokhoz juttatja az ő képviselőit, olyat megfontolva, bizonyosan nem tett, hogy az ő megbízottaiak lesznek majd a tanuló vizsgabizottság elnökei; mert ez igazán olyan abszurdum volna, a minek párját talán még Belgiumban sem találunk.

A 300. §. szerint valóságos nyomozási eljárást kellene megindítani a tanuló vizsgálatok előtt arra nézve, vajon a bizottsági tagok nincsenek-e egymással, vagy a vizsgálóval illetve annak törvényes képviselőjével vagy munkaadójával egyeneságon vagy bármely oldalágon másodizig való rokonságban; kikell majd nyomozni azt is, vajon az elnök nem egyuttal munkaadó is, vagy pedig a segéd tag nem dolgozott-e a vizsgálóval ugyanazon műhelyben. Es kire hárul majd ezeknek az inkuizitionális feladatoknak a teljesítése és mennyi időt vesz ez majd igénybe? Ezekről nem történt gondoskodás, azonban a 791. §. bölesen gondoskodott arról, hogy aki ezen §. körül valami hibát talál elkövetni, hát egy kettőre a nyakába sóznak 600 korona pénz-büntetést.

A 303. §. a tervezetnek legnagyobb botrányköve, mert megengedi a tanulónak azt, hogy a vizsgáló bizottság határozata ellen az iparfelügyelőhöz fellebbezen. Igaz ugyan, hogy a mesternek is meg van az a joga; de egészen más okok fogják őt arra kényszeríteni, mint a tanulót, mert a között mégis csak van különbség, ha mestert, aki esetleg mester vizsgát is tett a vizsga-bizottság hibásnak mond ki azért, mivel a tanoncot nem kellően oktatta; de hogy egy tanuló bíraltassa felül a vizsgázó bizottság véleményét, az igazán mosolyt esal az ember ajkára.

Folyt. köv.

Felhívás.

A Keresztény Szociális Egyesületek Országos Szövetsége a VIII-ik Katolikus nagygyűléssel kapcsolatosan f. évi szeptember hó 13-án Budapesten nagy gyűlést tart.

Keresztény szociálisták! A német katolikusok nagy gyűlésein a hazájához és hi-

téhez hű munkások tizezrei jelennek meg hitvallásra. Nekünk, magyaroknak, akiknek hazáját kard szerezte meg, de kereszt tartotta fenn, sokkal inkább kötelességünk, hogy megjelenjünk ott, ahol szent hitünk megvallásáról és jövőendő sorsunk megalapozásáról van szó. Jöjjetek el minél számosabban.

A Ker. Szoc. Egyesületek Orsz.

Szövetségének Elnöksége.

Programm.

1. A nagy gyűlésünket megelőzőleg az összes keresztény-szociális egyesületek testületileg jelennek meg a Katolikus nagygyűlés megnyitására. Gyülekezés délután két órakor a városligetben levő iparesarnok előtt.

2. Az innét induló menetben a keresztény-szociálisták ugyancsak testületileg vesznek részt és kötelessége minden keresztény szociálistának, hogy saját egyesületének sorai között, jelvényesen ezen menetben álljon fel és ne keveredjék, mint többször megtörtént, más testületek közé.

3. Ugyancsak testületileg veszünk részt a katolikus nagygyűlés által rendezendő eucharisztikus körmenetben.

Az eucharisztikus körmenet után esti 7 órakor következik a nagygyűlésünk, még pedig ezidén két helyen lesz megtartva.

A fővárosiak és az ipari munkások részére IV. ker., Ferenciek bazárában levő Népszövetség nagytermében.

1. Elnöki megnyitó: dr. Lakatos Géza.
2. Dr. Antony Béla: A szakszervezetek.

3. Ernst Sándor országgyűlési képviselő: Az új ipartörvény.

4. Száz András: A választói reform.

5. Huszár Károly: Munkaadó szervezetek, sárga és vörös szakszervezetek.
Elnöki zárszó.

E gyűlésen a diszelnökséget valószínűleg dr. Váradi L. Arpád c. püspök tölti be.

A vidékiek, különösen a földmivelők részére a Molnár-utca 11. szám alatt levő Katolikus Kör nagytermében.

1. Elnöki megnyitó: dr. Giesswein Sándor.

2. Mélypataki Ignác: A kisgazdák.

3. Dvihalj Géza: Mezőgazdasági program.

4. Halasi József: Mezei munkások.

5. Szaláncy Andor: A választói reform.
Elnöki zárszó.

Ezen a gyűlésen valószínűleg Fischer Colbrie Agost kassai püspök tölti be a diszelnökséget.

Ave Maria.

(Geibel.)

Ave Maria! Béke mindenütt,
Toronyba kong harangok mély szava.
Ave Maria! Földi zaj elült,
Üdvözlégy Jézus és te Szűz Anya.
Térdelnek most, virágot tart kezük,
Az égiek, hol ül az Ur maga.
Es méltósággal, ünnepelve szárnyal
A szent karének rózsás égen által.

Ó szent imádat, bűvös borzalom,
Mitől a szív csodásan átremeg.
Ó drága szent hit! Tiszta szárnyakon
Lelkünk az égi honba emeled.
Most nyhe könnyben él a fájdalom,
S a kedv se zeng most hangos éneket.
Ave Maria! — A harang szavára
Minthogy ha ég és föld mosolyra válna.

L. G.

Németországból hazatért kivándorlók.

— Saját tudósítónktól. —

Temerin, szeptember 5.

Ot kivándorló jött haza inséges állapotban Németországból. Elgyengülve, kiaszva jöttek haza. Hat hónapig dolgoztak gyárban. Az egyik, akivel beszélhettem, mindössze hetvenöt forintot hozott haza. Ez is valami ugyan, de mi ahhoz a nagy összeghez képest, melyet ígértek neki, mikor kicsalták. Minden hónapra 100–150 forint keresetet ígértek nekik, pedig mindebből semmi sem vált be.

Ebből is kitetszik a kivándorlásra csábító, néhány kintlévő istentelen munkás galád munkája. Haza irt levelekben eget földet ígérnek az itthon dolgozó munkásnak, csak hogy kicsábitassák azért a tíz koronáért, amit minden egyes kicsábitott után kapnak provizió fejében.

A munkás itthon eladja amije van, csak hogy kimehessen. Az így szerzett pénzt felemészti az utiköltség, s az első hónapok megélhetése. Mert fizetéseiket nem kapják ki. Ezt visszatartják kaució ürügye alatt, csak hogy kint tarthassák őket. Ezenközben a lakás, az élelmezés felemészti mindenüket, mert hitelben kénytelenek élni is, lakni is.

Vasárnapjaik, ünnepnapjaik nincsenek. Dolgoznak, mint az igavonó állatok. Es mindezért hat hónap mulva 75 forinttal kiaszva, kimerülve érkeznek haza. Ennyit hat hónap mulva nálunk kevesebb, ember-ségesebb munkával is megkereshet minden munkás, s ha dolgozna annyit, mint a külföldön, kétszer ennyit is megkereshetne. Amde ők szívesen felülnek a lelketlen kufárok ígéreteinek, akik az ő bőrtükön keresnek.

Egy visszatért Varga nevű munkás elpanaszolta, hogy ez a vidék nem is magyar munkásnak való. A lelke, a kedélye nem tudja megszokni. Ugy érzi magát, mintha börtönben élne.

Minden eszközt fel kellene használni a nép felvilágosítására a nép vezetőinek. Az egész társadalomnak arra kellene törnie, hogy a népet a keserü csalódásoktól megmentse. Gazdasági gyárakat, munkatelepeket kellene felállítani minden nagyobb községben. Maguknak a tehetősebb gazdáknak kellene jó példával előljárni. Ebből gazdának, népnek is haszna lenne, haszna lenne a hazának is.

Egy aggódó.

A csodarabbi Szabadkán.

Többször megemlékeztünk már a csodarabbi üzemleiről. Ha valahol valamiféle szegény asszony mer a kártyavetés gonosz mesterségére vetemedni, a zsidó lapok hasábszámra írják e szegény teremteseről . . . rosszat.

Amde a csodarabbi, az más.

Tetszett olvasni a szabadkai zsidó lapokat? Minő körmönfont ravaszsággal adják be a publikumnak a csodarabbi nagy tudományát. Szidják, de úgy, hogy a szidásban több legyen a dicséret, mint a rosztalás. Végtére is a léprecsalt publikum két-két koronácskaja zsidó zsebbe vándorol.

Hogy tudnak ezek a zsidó lapok a babonáról, az egyéb jóslásról írni, ha keresztényről van szó. A butaság, az ostobaság, a babonáság, a család jelző csak úgy dül a tollaikból. Amde a zsidó rabbinus az más.

Kladek, Tománovits és Társai géptégla, cserép és mészégető gyára Szabadkán, a zentai vasút mentén.

Ajánlja a legjobb minőségű gyártmányait. — Kitűnő minőségben gyárt: 514-30-5

elsőrendű fali és géptéglát, kút és burkolattéglát, szárazon sajtolt gőztéglát, olajos disztéglát, párkány- és padlástéglát, első és másodrendű hód farku tetőcserepet, kömentes darabos és oltott meszet. Pontos kiszolgálás! Telefonszám 88. Olcsó árak! Telefonszám 88. Pontos kiszolgálás!

Az új végrehajtási novella dacára is csekély havi részletfizetésre szállítunk dusan felszerelt raktárunkból elsőrendű

VARRÓGÉPET, KERÉKPÁRT, 519-12-3 GRAMMOFONT lemezekkel.

Előre haladott idény miatt kerékpárok mélyen leszállított árban kaphatók. Ugy-szintén pneumatik és alkatrészek is.

Egyben felkérjük a n. é. közönséget, hogy mielőtt bárhol grammofont venne, a saját érdekében, minden vételkötettség nélkül, tekintse meg a mi raktárunkat.

Legolcsóbb árak! 6 évi jótállás!

Készpénzfizetésnél árengedmény!

Kovács Béla és Társa
Szabadkán, Kazinczy-(Gombkötő)-utca.

INNEN-ONNAN.

A bécsi Rotschildet elragadták a lovai A zionista király éleveszélyben forgott már, mikor egy erőteljes férfi, a lovak elé ugorva, megfékezte a megbokrosodott állatokat a saját élete kockázatásával. A veszedelemtől megmenekedett tőkepezés, leugorva a kocsióról, a fiatal emberhez lépett ezen szavakkal:

— Köszönöm, hogy megmentette az életemet. Hálátlan nem akarok lenni. Két ajánlatot teszek: vagy huszezer forintot adok önnek azonnal, vagy életfogytig évi ezeröttszáz forint jutalomdíjat. Választani sem kell azonnal; adok huszonnégyórát gondolkodási időt.

A fiatal férfi minden tanakodás nélkül megadta a választ:

— Nem kell huszonnégyórát gondolkodási idő. Kérem a huszezer forintot.

Rotschild meglepődve kérdezte:

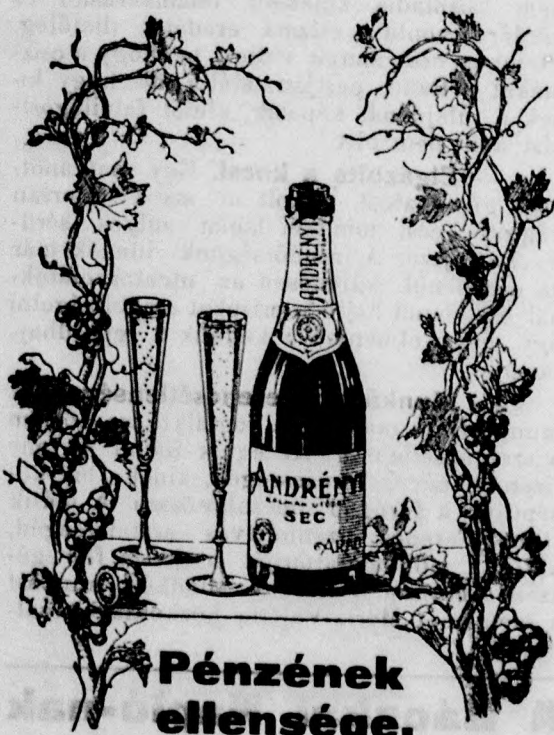
— Hány éves ön?

— Huszonnyolcz.

— De, kérem, számítson. Ön élhet még az ön egészségével negyven évet, s így az évi ezeröttszáz forint háromszor is felülmúlja kamataival a huszezer forintot. Gondolkodjék huszonnégy órát.

A megmentő fiatal férfi mosolyogva adta meg a feleletet.

— Ezt csak bizza rám. Amilyen szerencséje önnek van, még a huszonnégyórát gondolkodási idő letelte előtt megüthet engem a guta.

Pénzének ellensége,

ki azt francia pezsgőért szórja mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

KAPHATÓ: 256-59-35

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

A szentesített végrehajtási törvény rendelettel együtt füzve 1 korona 20 fillér.

Továbbá:

A követelések bejelentéséhez szükséges előírás szerinti nyomtatványok

kaphatók: HEUMANN MÓR könyvkereskedésében SZABADKÁN, FÖTÉR.

IRODALOM.

— „Kis Pajtás“ (szerkeszti Csöppike Csanika) képes heti gyermeklap III. évfolyam I-ső száma újabb örömeit szerez a kedves gyermeknepségnek. Tartalma minden ízében megfelel a gyermekek lelkületének. Jelen számhoz egy kedves címképet: Beköszöntő. (Vers.) — Kis pajtásaim! Barátkozó szózat, Csöppike Csanikától. Evike. Franciából: Katalin. Fáy Dezső rajzaival. Történet. — Orangyalom. (Vers.) — A fülesbagoly. (Mese) Irta Anna néni. A jutalom. Történet a török hódoltság idejéből. Irta Sárány István. Fáy D. rajzaival. — Béka kaland. Egész oldal humoros történet. Irta Nihil. Gulyássy rajzai. — Váratlan ellenség. (Vers. Egész oldal képpel.) — Gyermekek. — Mulattató. — Aranykalász. — Játék. — Egyről másról. — Budapest nevezetesebb épületei. A királyi palota. — Tudomány-csöppek. — Fejtörők. — Csöppike Csanika postája stb. stb. A rövid két évi fennállása óta elterjedt gyermeklap, szórakoztatva tanít és műveli az apró népség lelki világát. Legolcsóbb heti gyermeklap. Szeptember—január (félév) három korona. Szeptember—június (egész év) hat korona. Tavalyi évfolyam öt korona. Cím: „Kis Pajtás“, Budapest, VII., Thököly-ut 16 szám. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Egész Délmagyarország legkedveltebb kéz- és arcbőr-finomítója a LEHRER-féle

ERZSÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2-3-szori bekenés után bársonyosimává és üdévé teszi. Nem zsíros s ennél-fogva nappal is használható. Pörsebések, bőrrepedések és bőrkilítések ellen utólráthatetlen szer. Egy tégely ára 1 korona. 6 tégely rendelésénél bérmentesítés. Minden dobozban használati utasítás.

484-74-26

Kapható:

LEHRER ALFRÉD gyógyszerárában
KULA (Bács megye).

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Bűnügyi főtárgyalások. A szabadkai kir. törvényszék, mint büntető bíróság által főtárgyalásra a következő ügyek tüzetek ki:

Szeptember 7-én: Krisztmann Pál és társai súlyos testi sértés büntette, Stancel József gondatlanságból okozott súlyos testi sértés büntette, Urbán (Metzinger) Péter és társai hatóság elleni erőszak büntette, Kuculya István erőszakos nemi közönség büntette.

Szeptember 9-én: Binszki István szándékos emberölés büntette, Szakács Mihály és társai zsarolás büntette, Sipos Pál és társai lopás büntette, Palkovics István hatóság elleni erőszak büntette, Juhász András és társai lopás büntette.

Egy háromsoros billyentyűs, tizenkét bögös

HARMÓNIKA

majdnem teljesen új, 526-6-1

jutányosan eladó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

41

— Amely majd megengedi, hogy rövid idő múlva visszatérhesen ahhoz, amit ma megvet. Am ha így van, akkor kevésbé bűnös... Mégis szívesebben láttam volna önt magam körül!... Végére is, ön szabad! Az Isten legyen önnel.

Az uralkodónő hangja meglágyult. Kleopatra hódolatteljesen megcsókolta a szabadságot ösztö kezét és oly nyugodtan, oly büszkén haladt, hogy senki sem merete szeméit kutatni, melyekben még csillogtak a könyvek nyomai.

Az esküvő napját a lehető legközelebb tüzték ki. Augusztus 16-át választották. A vőlegény oly nászajándékot küldött menyasszonyának, melynek tökéletességéről és értékéről sokáig beszéltek Szentpétervárott.

Egy hó hosszának vagy nagyon rövidnek tűnhetik föl a lelkiállapotok szerint. Neutof és Kleopatrára nézve e harminc nap meglehetősen lassan mult el. Mindegyiket valami láz üzte, hogy minél előbb végezzenek, s ne beszéljenek többé a dologról. Az udvariasságba burkolt gunyból és tréfából mindkettőjüknek kijutott; Kleopatrát kétértelmű szavakkal tisztelték meg, melyeknek értelmét nem volt szabad tudnia. A tábornokkal szemben ovatosabban jártak el; tudták, hogy ő visszaadja az areulesapást, s kardvágással is csuffá teheti az izetlen incelkedőt. De a látszólagosan őszinte bókók nem egyszer érzékenyen érintették az öregnek fájós oldalát.

Kamuczint feltűnően hallgatag magaviseletet tanusított; urának, a nagyhercegnek magaviselete ezt hivatalosan parancsolta neki, de hát láttak-e már engedelmeskedni Kamuczint felülről jövő parancsnak? Színeli engedelmessége alatt vem vették-e mindig észre, a leplezett incelkedést?

Most semmi ehhez hasonló. A parancs becsukta az ajkait. A valóságban a kétségbeeséssel küzdött. Almainak a váratlan megfajtására mintha az örvénybe bukott volna. Kleopatrának minden ábrándjában osztozkodott; sőt sokszor reménykedett is a sikerben... De amit ő sikernek nevezett, az nem volt a vakmerő lány álmával azonos; egyetlen percig sem hitte, hogy a nagyherceg megosztja vele méltóságát; annyit azonban megengedett, hogy a morgonatikus házasság megtörténhetik; s ismerve urát, tudta, hogy e megoldás megegyeznék regényes kedélyével, s más házasság hiányában a szép nagyratörő ebben is megnyugodnék.

Minden összeomlott. A legrosszabb pedig a dologban az volt, hogy nem tudhatta meg mi történt. Boris egyetlen szóval sem árulta el, Kleopatra meg gondosan került minden négy szemközti beszélgetésre kínálkozó alkalmat. Az ügyes udvaronc hasztalanul erőlködött, semmit sem tudott meg, ami csak rontotta kedélyhangulatát. Sohasem értette meg annyira reményeinek nagyságát, mint azon a napon, melyen reményeit szertefoszlatni látta.

Vége elérkezett az augusztus 16-dika. A cári palota kápolnája megtelt diszgyenruhás tisztekkel és fényes öltözékű hölgyekkel. A küszöbön a nagyherceg fogadta a menyasszonyt, akinek megérkezését azon pillanatban jelezték, amikor a kocsirol le szállt. Némán hajolt meg Kleopatra előtt, megfogta a kezét és az evangéliumos állvány elé vezette, ahova Neutof egyedül ment. Egyetlen szó, egyetlen tekintet, kezeiknek egyetlen megérintése sem árulta el, hogy valamikor egymásra gondoltak. Az oltár előtt, miután Neutofnak átadta azt, aki ezentul az övé lesz, elváltak. A nagyherceg oldalt állt és Kleopatra csak a szertartás végén látta meg az arcát,

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

H. B. Monostorszeg. A Pučki Savez harmadik füzeté füzés alatt. Kélden szétküldetnek.

Teljesen tuskó és rothadt
mentes száraz

bükhasábtüzifát

178 koronáért

szállít utánvétellel 10,000 klgr.-ként
ab waggon Szabadka.

Továbbá bármely állomásra a leg-
olcsóbb áron; tessék árjegyzést kérni.

Spitzer L. Ádám
tüzifanagykereskedő

Temesvár-Józsefváros, 524-20-1
Vaspálya-ut 18-ik szám.

5 drb 1 évig használt
külső-belső ablak

0-85—1-65 méretű eladó

Salga Mátyás építési irodájában

VI. kör, Miklós-utca 25 (Teréz-templom mögött).

Ugyanott 477-11

épülettervezők

jutányos áron beszerezhetők.

Sirkőüzlet

áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy folyó évi szeptember hó 1-től VI. kör, Gréczi-utca 168. sz. saját házámba helyeztem

sirkő-, kőfaragó-műhelyem
és szobrászati műtermem.

Készítek carrarai márványból, hazai fehér és vörös márványból és terméskőből sirkőveket, uti keresztet, Szentháromságot, oltárt, kálváriát, szenteltvíztartót és e szakmába vágó összes munkákat.

Elvállalok épületmunkákat gránit-, márvány- és terméskőből, úgy házdiszítést, ornament-munkákat kőből vagy gipszből, továbbá elvállalok régi sirkővek becserélését, régi sirkőveken betűvését, régi sírfeliratok megárananyozását valódi arannyal a legjutányosabb áron.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

alázatos tisztelettel

Egy tanonc felvétetik. **KOVÁCS LŐRINC,**
kőfaragómester.

Lakás és raktár: VI. kör, Gréczi-u. 168. sz.
520-14-3 saját ház.

Sütőde áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy helyben, II-ik körben levő

SÜTŐDÉMET

folyó évi augusztus hó 6-dikán
VI. kör, Petőfi-utca (baromfi-piac sarok) saját házámba

helyeztem át,

hol azt a mai kornak teljesen megfelelően rendeztem be és naponta többször friss sütemény, fehér és rozskenyér kapható.

A közönség részére sütés naponta kétszer, reggel 7 órakor és d. e. 10 órakor. Hétfőn sütés d. e. egyszer 10 órakor.

Elsőrendű gőzmalmi liszt eladás.

A n. é. közönség jóindulatába ajánlva magamat, maradok

teljes tisztelettel

Kunszabó Mihály
sütőmester.

488-43-10

893-1908. sz.

516-3-3

HIRDETMÉNY.

1. A kalocsai érsekség tulajdonát képező, a kalocsai I. számú tjkvben 1806. 1807. hrsz. (1894. 1895. kat. hrsz.) alatt fölvetett régi juhászlak, úgyszintén a leégett birka istálló és a mellette lévő kert házhelyekül kifarcellázva,
2. Ugyanazon tjkvben 2540. hrsz. alatt (2633., 2634. kat. hrsz.) fölvetett 385 □ öl területű ügynevezett Kákonyi-féle kert,
3. Ugyanazon tjkvben 3221. hrsz. alatt (3294.) kat. hrsz.) fölvetett I kat. hold 780 □ öl területű ügynevezett Szigléti kert,
4. A hajósi I. számú betétben 72., 73., 74. hrsz. alatt fölvetett volt tisztartói lakás, kert és melléképületek (1361 □ öl),
5. Ugyanazon betétben 76., 77., 78., 79. hrsz. alatt fölvetett volt kasznári lakás, kert és melléképületek (1461 □ öl),
6. Ugyanazon betétben 1572. hrsz. alatt fölvetett 463 □ öl területű volt koresmakert,
7. Ugyanazon betétben 1573. hrsz. alatt fölvetett 199 □ öl területű kasznári kert,
8. Ugyanazon betétben 20103-20108. hrsz. alatt fölvetett 28 kat. hold 1337 □ öl területű erdő és legelő,
9. Ugyanazon betétben 71., 72. hrsz. alatt fölvetett 262 □ öl területű ingatlan (az egykori patakmalom telke),
10. A hajósi Schweizer járásból kihasított házhelyek,
11. A bácsi I. számú betétben 475., 476., 477. hrsz. alatt fölvetett erdészlak, kert és melléképületek (1521 □ öl),
12. Ugyanazon betétben 459., 460. hrsz. alatt fölvetett számtartói lakás, kert és melléképületek (1 kat. hold 158 □ öl),
13. Ugyanazon betétben 65., 66. hrsz. alatt fölvetett várbeli volt koresma, kert és melléképületek (371 □ öl),
14. Ugyanazon betétben 116. hrsz. alatt fölvetett volt mészárszék és melléképületei (151 □ öl),
15. A bajaszentiváni I. számú betétben 6. és 7. hrsz. alatt fölvetett volt kasznári lakás, kert és melléképületek (1388 □ öl),
16. Ugyanazon betétben 8. és 9. hrsz. alatt fölvetett volt erdészlakás, kert és melléképületek (727 □ öl),
17. Ugyanazon betétben 181. hrsz. alatt fölvetett volt koresma és melléképületei (326 □ öl),
18. A csávolyi 386. sz. betétben 4791., 4792. hrsz. alatt fölvetett 2 kat. hold 987 □ öl területű legelő és végül:
19. A csávolyi 1198. sz. betétben 3743. hrsz. alatt fölvetett 481 □ öl területű ingatlanból az uradalmat megillető tulajdoni illetőség nyilvános szóbeli árverésen a következő föltételek mellett eladatnak:

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok illetve a házhelyekül kiosztott egyes parcellák kikiáltási árának 10%-át készpénzben, avagy óvadékképes értékpapírban az árverés megkezdése előtt az árverés megtartására kiküldendő érsekuradalmi tiszti kezeihez bánatpénzül letenni.

Az árverésen az árverezni szándékozók részéről teendő ajánlat az ajánlattevőre azonnal kötelező.

Azon ajánlattevők részére, akiknek ajánlata felsőbb helyen jóváhagyva elfogadtatik a jóváhagyás leérkezésétől számított 30 nap alatt végleges adásvevési szerződés fog kiállítatni.

Az egyes ingatlanokra vonatkozó haszonbéri szerződések azoknak lejártáig érvényben maradnak, s ezért árverési vevők a végleges szerződés kiállítása, illetve a vonatkozó bérleti szerződés lejártá követő nap lépethetnek csak birtokba.

Szerződési és átíratási költségek, nemkülönben az adásvételi illeték (százalék) vevők terhe.

A birtokba lépésig az összes közterheket az érsekuradalom, azontul a vevők viselik.

A vételár a szerződés aláírásakor fizetendő.

A Kalocsai község határában fekvő ingatlanok elárverezése 1908 szeptember hó 21-én délelőtt 9 órakor az érsekuradalmi igazgatósági irodában; a házhelyekül kiosztott parcellák elárverezése pedig ezt követőleg kint a helyszínen.

A Hajósi község határában fekvő ingatlanok elárverezése Hajóson a volt tisztartói lakban 1908 szeptember 22-én délelőtt 9 órakor, a Schweizer járási házhelyek eladása pedig ezt követőleg a helyszínen.

A Bajaszentiváni község határában fekvő ingatlanok elárverezése a bajaszentiváni főerdési irodában 1908 szeptember 23-án délelőtt 9 órakor.

A Csávolyi község határában fekvő ingatlanok elárverezése a csávolyi plébánián 1908 szeptember 24-én délelőtt 10 órakor; s végül a Bácsi község határában fekvő ingatlanok elárverezése a bácsi erdési hivatalban 1908 szeptember 28-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. Bővebb fölvilágosítás az érsekuradalmi ügyési hivatalban Kalocsán kapható.

Kalocsán, 1908 augusztus 17.

Érsekuradalmi jószágigazgatóság.

918/1908. sz.

517-3-3

Haszonbérleti hirdetmény.

A kalocsai érseki uradalom tulajdonát képező Bajaszentiváni község határában fekvő, mintegy 418 kh-at kitevő Koppány nevű pusztá, 1909. évi október hó 1-től 1921. évi szeptember hó 30-ig, azaz tizenkét egymás után következő évre, alulírt igazgatóság hivatalos helyiségében Kalocsán

1908. évi szeptember hó 19-én
délelőtt 10 órakor

megtartandó zárt írásbeli versenytárgyaláson haszonbérbe fog kiadatni.

Az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok, melyekhez az ajánlati összeg 10 százaléka készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban, mint bánatpénz csatolandó, borítékukon ezen

fölírással: „Ajánlat Koppány pusztá haszonbérletére” ellátva, legkésőbb f. évi szeptember hó 19. délelőtt 10 óráig az érsekuradalmi főpénztárhoz Kalocsán benyújtandók.

Az ajánlatban az ajánlati összeg számokkal és betűkkel is világosan kiirandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a haszonbérletre vonatkozó részletes föltételeket ismeri s magát azoknak mindenben aláveti.

Kellően föl nem szerelt, vagy későn érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A haszonbérletre vonatkozó részletes föltételek Kalocsán az igazgatósági irodában, a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Kalocsa, 1908 augusztus hó 25.

A kalocsai érseki uradalmak igazgatósága.

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók.

Sürgőnycim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és díszoklevél.

MORVAI ANTAL ÉS NOVÁK MIHÁLY

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárak

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-batéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítására rendszere szerint.

RABITZ - MUNKÁK.

Elvállal beton-esatornázást, betonirozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSÖVEK.

Keramit és metlachi lapok.

SZABADKÁN,

a vasúti indóházzal

:- szemben. :-

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkadákat, víztartók és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÖAGYAGCSÖVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész nagyban és kicsinyben.

320-80-170

VAKOLATI KÖPÖR.**WEISZ JÁNOS ANTAL**

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete

SZABADKÁN, Eötvös-utca, Csillag-ház.

Villanyfelszerelési cikkek.

Vízvezeték-, fürdő- és klozet-berendezések.

Költségvetés ingyen. Gyári árak.

18-65

Rétay és Benedek

oltáregyleti szállítók

egyházi műiparintézet

Budapest, IV. ker., Váci-utca 59.

Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerelvények, csillárok, keresztúti és oltárképek, valamint mindennemű templom- és kápolna-berendezések előállítása.

Műintézetünk vállalkozik a templomok teljes belső megújítására, stilszerű kifestésre, az oltárok stb. renoválására és aranyozására kedvező feltételek mellett.

Készít stilszerű oltárokat, szószék, gyónószékek és domborművi stációképeket.

Árjegyzéket, költségvetést, mintákat és tervrajzokat készséggel küldünk. 261-33

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezennel is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház, Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

159-93

papi és polgári szabó.

A pécsi országos kiállításon legelső díjjal, állami arany éremmel kitüntetve.

Angster József és Fia
orgona- és harmonium-gyár**PÉCS.**

Ajánljuk kitűnő hangú és erős szerkezetű légnymatu (pneomatikai) orgonáinkat igen jutányos árak mellett művészies kivitelben.

Raktáron kitűnő hangú harmoniumok minden nagyságban (170 koronától 1000 koronáig).

Mindennemű javításokat, hangolásokat és átépítéseket olcsón vállalunk.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

Alapított 1867. évben. 245-36

Légnymatu és electro berendezések.

Kereskedők

részére szükséges pénztári bárcák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

cégfelirat nélkül 100 darabonként 30 fillérért kap::: hatók a :::

Szabadkai Nyomda- és

Hírlapkiadó-vállalat

mint szövetkezetnél IV., Rákóczi-utca 20.

Kereset bárki részére!

Házi munkások keresetnek gyors kötőgépeinken való kötésre.

Távolság nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát. 180-44

Thos. H. Whittick és Tsa

Prága, Franzens-Kai No 6-708.